

دهه اول محرم الحرام ۱۴۴۴

موضوع: شرح دعای صحیفه سجادیه ۲

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة والسلام على رسول الله و على آله المعصومين و لعنة الله على اعدائهم
الغاصبين الظالمين

اللهم كن لوليک الحجة الحسن صلواتک علیه وعلی آبائه فی هذه الساعة و فی کل الساعة ولیا و حافظا
وقائدا و ناصرا و دلیلا و عینا حتی تسکنه ارضک طوعا و تمتعه فیها طویلا

خداوند بزرگ ما را از بهترین یاوران سربازانش قرار دهد فرجش را معجل گرداند متوسل می شویم به صلوات
بر محمد و آل محمد ...

امروز سالروز شهادت امام سجاد علیه السلام بوده و البته به نقلی بیست و پنجم محرم هم ذکر شده است
...من دیشب در مسجد کوثر بحثی را از صحیفه سجادیه شروع کردم؛ دعای سی و هشتم صحیفه سجادیه
که چند بحث اخلاقی را مطرح می کند

امام علیه السلام در این دعا به خاطر هفت چیز از خداوند معذرت خواهی می کنند

• اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْتَذِرُ إِلَيْكَ مِنْ مَظْلُومٍ ظَلِمَ بِحَضْرَتِي فَلَمْ أَنْصُرْهُ، وَ مِنْ مَعْرُوفٍ أَسَدَيْ إِلَيَّ فَلَمْ أَشْكُرْهُ، وَ
مِنْ مُسِيءٍ أَعْتَدَرُ إِلَيَّ فَلَمْ أَعْدِرْهُ، وَ مِنْ ذِي فَاقَةٍ سَأَلَنِي فَلَمْ أُؤْتِرْهُ، وَ مِنْ حَقِّ ذِي حَقٍّ لَزِمَنِي لِمُؤْمِنٍ
فَلَمْ أُؤَقِرْهُ، وَ مِنْ عَيْبٍ مُؤْمِنٍ ظَهَرَ لِي فَلَمْ أُسْتُرْهُ، وَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ عَرَضَ لِي فَلَمْ أَهْجُرْهُ.

خدایا! از تو پوزش می خواهم درباره ستم دیده ای که در حضور من به او ستم شد، و من یاریش ندادم، و
از احسانی که نسبت به من شده، و سپاسش را به جا نیاوردم، و از بدکننده ای که از من پوزش خواسته و
من پوزش او را نپذیرفتم، و از نیازمندی که از من درخواست کرده و من او را به خود ترجیح ندادم، و از حق
مؤمن صاحب حقی که بر عهده ام بوده و آن را نپرداخته ام، و از عیب مؤمنی که برای من آشکار شده و آن
را نپوشانده ام، و از هر گناهی که برایم پیش آمده و از آن دوری نکردم.

• مورد چهارم که مربوط به این جلسه ما است امام می فرمایند: خدایا من از تو معذرت می خواهم

وَ مِنْ ذِي فَاقَةٍ سَأَلَنِي فَلَمْ أُؤْتِرْهُ..... و از نیازمندی که از من درخواست کرده و من او را به خود
ترجیح ندادم،

ایثار یعنی دیگران را به خود مقدم کردن... امام سجاد علیه السلام گویا ایثار را بر خود واجب می دانند و می
گویند که خدایا از تو معذرت می خواهم از نیازمندی که از من درخواست کرده و من او را به خود ترجیح
ندادم

مروان بن حکم؛ انسانی کثیفی است داماد عثمان است نماینده یزید در مدینه است یزید سه سالی که خلیفه
بود سه کار را کرد: حادثه کربلا را به وجود آورد سال بعد به مدینه حمله کرد و سال بعد هم کعبه را به

منجنیق بست جوان بود که به درک واصل شد مردم مدینه علیه یزید قیام کردند طبیعتاً اولین کسی که در معرض خطر قرار گرفت مروان حکم؛ استاندار یزید در مدینه بود

مروان رفت سراغ رفیقش برای چاره جویی: عبدالله بن عمر... می خواست که به عبدالله پناهنده شود که مردم کار به او نداشته باشند.. عبدالله او را به شکلی راه نداد با این که رفیق شفیق او هم بود

آمد سراغ امام علیه السلام؛ عدالت اقتضا می کرد که امام او را راه ندهند به این دلیل که از اصحاب جور و همواره در جبهه مخالف امام علیه السلام بود

تاریخ نوشته که تا ۴۰۰ نفر از خانواده او پناهنده به امام علیه السلام شدند... امام ملکی در خارج از مدینه داشتند و این ها را آن جا فرستادند... همسر مروان می گوید وضع برای ما بعد پناه آوردن به امام سجاد به شکلی بود که گویا در خانه خودمان زندگی می کنیم... یعنی از همه نظر به ما رسیدگی شد ...

جالب این است که وقتی امام علیه السلام در دعای خود به صاحب حاجت اشاره می کنند می گویند نه این که مقدس اردبیلی باشد و یا شیخ انصاری باشد نه ممکن است این صاحب حاجت کسی باشد که حتی نماز هم نخواند ...

• مورد پنجم : **وَ مِنْ حَقِّ ذِي حَقٍّ لِّزَمَنِ لِمُؤْمِنٍ فَلَمْ أَوْفِرْهُ؛** و از حق مؤمن صاحب حقی که بر عهده ام بوده و آن را نپرداخته ام

این مورد دیگر مستحب هم نیست؛ بلکه واجب واجب است ...

من یک سوال از شما دارم اگر ما حق الناس را ادا نکنیم چه کار می خواهیم بکنیم؟

اگر روز قیامت کسی را آوردند که گفت من از شما راضی نیستم؛ چه کار می خواهید بکنید؟ می خواهید چک بکشید؟ یا می خواهید به او کارت بدهید و به او بگویید برو کارت بکش و طلبت را بردار؟! همسرمان؛ پدرمان، مادرمان، این ها اگر راضی نباشند چه کار می خواهیم بکنیم؟

باید تفکر کرد با ید اندیشید که چه می خواهیم بکنیم در این باره ... بی جهت نیست که نبی مکرم یک لحظه تفکر را بالاتر از عبادت یک ساله معرفی کردند؛ تفکری که خط مشی انسان را تغییر میدهد و او را به سوی خودسازی و ادای دین دیگران سوق میدهد... تفکری که باعث می شود انسان از مسیری که همه چیز را در آن از دست داده دوباره به دست آورد.... مشکل ما کم نماز خواندن و روزه گرفتن نیست؛ مشکل ما کم اندیشیدن است؛ اندیشه هایی که جهت صحیح زندگی را به ما نشان دهد و ما را در مسیر صحیح قرار دهد ..

مورد ششم:

وَ مِنْ عَيْبِ مُؤْمِنٍ ظَهَرَ لِي فَلَمْ أَسْتُرْهُ؛ و از عیب مؤمنی که برای من آشکار شده و آن را نپوشانده ام

امام سجاد علیه السلام اهل این نبودند که غیبت کسی را بکنند، بلکه این موارد را از این جهت به من و شما می گویند که ما به خود بیاییم و متنبه شویم وسیعی کنیم عیب کسی را آشکار نکنیم...

• و بالاخره مورد هفتم :

• وَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ عَرَضَ لِي فَلَمْ أَهْجُرْهُ؛ و از هر گناهی که برایم پیش آمده و از آن دوری نکردم.

امام سجاد علیه السلام در ادامه میفرمایند :

• أَعْتَذِرُ إِلَيْكَ يَا إِلَهِي مِنْهُمْ وَمِنْ نَظَائِرِهِمْ أَعْتَذَارَ نَدَامَةٍ يَكُونُ وَاعِظًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنْ أَشْبَاهِهِمْ. فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اجْعَلْ نَدَامَتِي عَلَيَّ مَا وَقَعْتُ فِيهِ مِنَ الزَّلَّاتِ، وَ عَزْمِي عَلَيَّ تَرْكُ مَا يَعْرِضُ لِي مِنَ السَّيِّئَاتِ، تَوْبَةً تُوجِبُ لِي مَحَبَّتَكَ، يَا مُحِبَّ التَّوَّابِينَ.

ای معبود من، از همه‌ی این خطاها و همانند آنها از تو پوزش می‌طلبم؛ پوزشی از روی پشیمانی که مرا در رویارویی با نظایر آنها، اندرز دهنده‌ای باشد پس بر محمد و خاندانش درود فرست و چنان کن که پشیمانی من از لغزش‌هایی که دچارشان شده‌ام. و تصمیم من بر ترک گناهایی که برایم پیش می‌آید. توبه‌ای باشد که برای من دوستی‌ات را در پی آورد. ای دوست‌دار توبه‌کاران.

صحیفه کتاب کوچکی است اما اگر یک عالم بخواهد بر این کتاب شرح بنویسد به یقین صد جلد کتاب نیاز هست که قلمفرسایی کند و تالیف کند تا شرح اندکی از این کتاب باشد ...

من خودم خیلی حسرت می‌خورم از این که فرصتی نیست و باید به امور دیگری بپردازم [و کار بر صحیفه انجام نداده‌ام].

• من بارها در مصاحبه‌های خودگفته‌ام که جمهوری اسلامی با سلاح نمی‌تواند فرهنگ خود را صادر کند؛ نهایتاً با کارهایی که انجام می‌شود ما نهایتاً بتوانیم از خودمان دفاع کنیم اما اگر کار بر قرآن، نهج البلاغه و یا صحیفه سجادیه را شروع کنیم و این‌ها را این منابع عظیم را به دنیا معرفی کنیم آن موقع خواهیم دید که بدون استفاده از سلاح و زور و بدون هزینه‌های کلان دنیا خود به ما و به فرهنگ معنوی ما روی خواهد آورد.....

• امیدواریم که خدای بزرگ ما را قادران نعمتهای خودش؛ قرآن، نهج البلاغه و یا صحیفه سجادیه؛ نعمت ولایت، توحید، امامت و ولایت..... قرار دهد

این روزها، روزهای زیارتی امام زمان علیه السلام در کربلا است ما هم همنوا باشیم با امام زمانمان در زیارت اباعبدالله الحسین علیه السلام

السَّلَامُ عَلَيكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ، وَعَلَى الْأَزْوَاجِ الَّتِي حَلَّتْ بِفَنَائِكَ، عَلَيكَ مَتَّى سَلَامَ اللَّهِ اِبْدَاءً مَا بِقِيَّتِ وَبِقِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَلَا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مَتَّى لَزِيَارَتِكُمْ، السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ، وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، وَعَلَى أَوْلَادِ الْحُسَيْنِ، وَعَلَى أَصْحَابِ الْحُسَيْنِ

خدایا دعاهای خیری که می شود و امورات خیری که به ذهنمان می رسد به کرمیت و فضلک به هدف اجابت
برسان ...

صلوات بر محمد و آل محمد ...